

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово- паркового господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Соціальне лісівництво

Підготовки Магістра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Соціальне лісівництво» підготовки магістра

Розробник: *Андрєєва Валентина Вікторівна*, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент, завідувач кафедри лісового і садово-паркового господарства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ _____ Андрєєва В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ _____ Андрєєва В. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, Н4 Лісове господарство, Лісове господарство, Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
ІНДЗ: є		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач: [Андреева Валентина Вікторівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства, доцент, завідувач кафедри

Електронна пошта: Andreeva.Valentyna@vnu.edu.ua

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Соціальне лісівництво» – формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння соціальних аспектів ведення лісового господарства в контексті сталого розвитку, багатofункціонального та наближеного до природи лісівництва, а також набуття практичних навичок комунікації, взаємодії з місцевими громадами, аналізу громадської думки та прийняття управлінських рішень з урахуванням соціально-економічних і природоохоронних чинників. Завдання:

Сформувати теоретичні знання про сутність соціального лісівництва, його місце у системі лісівничих наук та зв'язок із біосферною концепцією, сталим розвитком і державною лісовою політикою.

Ознайомити здобувачів із соціальними функціями лісів, роллю лісових територій у забезпеченні потреб місцевих громад та виконанні природоохоронних функцій.

Розкрити засади регулювання використання лісових ресурсів, зокрема рекреаційного, та особливості формування соціально орієнтованої лісової політики.

Сформувати розуміння інформаційних та комунікаційних процесів у системі лісового і мисливського господарства, принципів взаємодії з різними цільовими групами.

Навчити методам вивчення громадської думки, аналізу соціальних конфліктів (зокрема проблем доступу до ресурсів, незаконних рубок) та шляхів їх врегулювання.

Розвинути практичні навички стратегічного планування розвитку громад на основі раціонального використання природних ресурсів.

Ознайомити з міжнародним досвідом комунікації та співпраці у сфері лісового і мисливського господарства.

На практичних роботах у студентів розвиваються такі соціальні навички як робоча етика, відповідальність, міжособистісні навички (самоконтроль, терпимість), а також вміння планувати роботу. Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) також передбачають формування у студентів soft skills, таких як вміння доносити свою думку зрозуміло і ввічливо, вміння публічно виступати, знаходити інформацію, якої бракує під час пошуку розв'язання проблеми та ін.

4. Структура освітнього компонента.

2	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Поняття про соціальне лісівництво, його зв'язок з наукою про біосферу і іншими освітніми компонентами. Засади соціального лісівництва в контексті сталого соціально-економічного розвитку, багатофункціонального наближеного до природи ведення лісового господарства, охорони довкілля і раціонального природокористування.	22	2	2	16	2	ДС/ 12
Тема 2. Лісові території, що виконують основні природо-захисні функції, забезпечують задоволення основних потреб місцевих громад.	22	2	2	16	2	ДС/ 12
Тема 3. Основи регулювання рекреаційного та інших видів використання лісових ресурсів. Соціальні засади лісової політики.	24	2	4	16	2	ДС/ 27
Тема 4. Інформаційні та комунікаційні процеси в лісовому і мисливському господарстві.	26	2	4	20		ДС/ 27
Тема 5. Методи вивчення громадської думки.	26	2	2	20	2	ДС/ 12
						90
ІНДЗ						10
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання. Самостійна робота здобувача освіти організовується шляхом виконання індивідуальних теоретичних питань і практичних завдань з окремих тем, що не передбачають аудиторного опрацювання, а також підготовки індивідуального творчого завдання у формі презентації. Вона є важливою складовою освітнього процесу та спрямована на поглиблення і систематизацію знань, формування професійних умінь і навичок, розвиток пізнавальної самостійності, творчого мислення та здатності розв'язувати наукові й практичні завдання. За потреби здобувач освіти може отримувати консультації викладача. Індивідуальні завдання виконуються самостійно відповідно до індивідуального навчального плану під керівництвом викладача з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності, авторства, достовірності результатів та коректного посилання на використані джерела відповідно до чинного законодавства.

Орієнтовний перелік тем презентацій.

Соціальне лісівництво у системі сталого розвитку: інтеграція екологічних, економічних і суспільних інтересів.

Соціальні функції лісу в умовах децентралізації: нові виклики та можливості для громад. Громадська участь у прийнятті рішень у сфері лісового господарства: механізми, ефективність, проблеми реалізації.

Соціальні передумови та наслідки незаконних рубок: чи можливе подолання проблеми лише адміністративними методами? (дискусійна)

Доступ місцевого населення до лісових ресурсів: право користування чи фактор ризику для сталого ведення господарства? (дискусійна)

Рекреаційне використання лісів: пріоритет суспільного блага чи загроза природним екосистемам? (дискусійна)

Інформаційна політика лісгосподарських підприємств: прозорість як інструмент підвищення довіри суспільства.

Методи дослідження громадської думки у лісовому секторі: можливості та обмеження соціологічних інструментів.

Міжнародний досвід соціально орієнтованого лісоуправління: що може бути адаптовано в Україні?

Соціальні конфлікти у сфері лісокористування: шляхи медіації та стратегічного планування розвитку територій.

Чи повинно лісове господарство бути насамперед економічно прибутковим чи соціально відповідальним? (дискусійна)

Комунікація в умовах кризових ситуацій (незаконні рубки, пожежі, суспільний резонанс): стратегія реагування лісових установ.

Орієнтовні теми практичних робіт

Тема 1. Поняття про соціальне лісівництво, його зв'язок з наукою про біосферу і іншими освітніми компонентами.

Тема 2. Організація і проведення інформаційних лісових акцій.

Тема 3. Засади комунікативної теорії.

Тема 4. Процес комунікації, довготривалі і короткотривалі плани.

Тема 5. Основні цільові групи у комунікаційному процесі в системі лісового господарства.

Тема 6. Проблеми доступу місцевого населення до лісових ресурсів.

Тема 7. Незаконні рубки в лісах Українських Карпат та їх наслідки.

Тема 8. Стратегічне планування розвитку громад на основі використання природних ресурсів.

Тема 9. Міжнародна комунікація між організаціями лісового і мисливського профілю різних країн в Україні та регіоні Карпат.

Тема 10. Прогресивний досвід роботи з громадськістю у лісовому та мисливському господарстві зарубіжних країн.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичної роботи чи виступу на семінарському занятті. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час письмового опитування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/woztgm>).

Перелік підсумкових питань

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Вишняк А., Волошина Н., Дербаль Ю. та ін. Взаємопов'язане планування розвитку громад та лісового господарства. Практичний посібник. Івано-Франківськ: «Фоліант», 2011. 64 с.
2. Войтович Р.В. Механізм реалізації зв'язків з громадськістю в державному управлінні. Навчальний посібник. Київ, 2007. 72 с.

3. Концепція реформування та розвитку лісового господарства. Схвалено розпорядженням КМУ від 18.04.2006 р № 208. Київ, 2006.
4. Лісівництво : підручник / Яворовський П. П., Сендонін С. Є., Левченко В.В., Токарева О. В., Пузріна Н. В. Київ : НУБіП України, 2021. 654 с.
5. Мазепа В. Г., Турко В.М., Сірук Ю.В., Курбет Т.В. Регіональне та соціальне лісівництво : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. 137 с.
6. Таллерт Л., Репортінг Г., Полякова Л. Методичний посібник по роботі з громадськістю у лісовому господарстві. Київ, 2007. 177 с.
7. Prabin Bhusal, Rajan Parajuli , Erin O. Sills What drives participation in community-based forest management? Insights from a global review.2025 Ambio <https://doi.org/10.1007/s13280-025-02278-7>
8. Routledge Handbook of Community Forestry. Edited by Janette Bulkan, John Palmer, Anne M. Larson, and Mary Hobley. 2022. 581 p.